

۱۰۱۱

شماره ترتیب چاپ

جمهوری اسلامی ایران

دوره ششم - سال دوم

شماره چاپ سابقه

مجلس شورای اسلامی

۱۳۸۰ - ۱۳۸۱

۳۸۶

شماره دفتر ثبت

تاریخ چاپ ۱۳۸۰/۹/۱۸

طرح

طرح برگزاری مناقصات

اقتصادی

کمیسیونهای ارجاعی

اجتماعی - برنامه و بودجه و محاسبات - قضائی و حقوقی

اداره کل قوانین

بسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

به دلایل زیر، طرح برگزاری مناقصات پیشنهاد می شود:

- الف - شفافیت بیشتر در برگزاری مناقصات.
- ب - تفویض اختیار بیشتر به مدیران و کمیسیون برگزاری مناقصات.
- ج - پاسخگوئی بیشتر مدیران و کمیسیون برگزاری مناقصات.
- د - رقابت بیشتر در مناقصات.
- هـ - استفاده از نهادهای مدنی در فرآیند تصمیم گیری و حل اختلاف.
- و - تمرکز و دسترسی آسانتر به اطلاعات.
- ز - کاهش تعدد در قوانین.

احمد میدری - رضا عبداللهی - عبدالله کعبی - حمید کهرام - امرالله محمدی - مصطفی محمدی - علی محمد نمازی - سید آقا میری - مصطفی خانزادی - حسن سلیمانی - غلامرضا گرزین - رضا یوسفیان - نور محمد ربوشه - بهروز افخمی - مقداد نجف نژاد - سید مسیح سلیم بهرامی.

طرح برگزاری مناقصات

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - کاربرد

مقررات این قانون برای انجام مناقصه در دستگاههای اجرایی، شهرداریها، بانکهای دولتی، شرکتهای و مؤسسات دولتی، شرکتهای و مؤسساتی که شمول قانون نسبت به آنها مستلزم ذکر نام است نظیر شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای وابسته، شرکت ملی پتروشیمی، شرکت ملی گاز، شرکت ملی فولاد و مانند آنها به کار می‌رود. حد نصاب معاملات مشمول این قانون هر ساله از سوی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در بودجه سالانه کشور اعلام و به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

ماده ۲ - تعریف

- واژگانی که در این قانون به کار برده شده به شرح زیر تعریف می‌شوند:
- ۱- ارزیابی شکلی - ارزیابی شکلی عبارت است از بررسی کامل بودن تعداد اسناد و امضای آنها، غیر مشروط و خوانا بودن پیشنهاد قیمت.
  - ۲- ارزیابی کیفی مناقصه‌گران - فرایندی است که در آن توان، تجربه و صلاحیت مناقصه‌گران بررسی و ارزیابی می‌شود.
  - ۳- ارزیابی فنی پیشنهادها - فرایندی است که در آن مشخصات، استانداردها، کارایی، دوام و سایر ویژگی‌های فنی پیشنهادهای مناقصه‌گران بررسی و ارزیابی می‌شود.
  - ۴- برنامه زمانی مناقصه - سندی است که در آن زمان و مهلت برگزاری مراحل مختلف مناقصه، مدت اعتبار پیشنهادها و زمان انعقاد قرارداد مشخص شده باشد.
  - ۵- سازمان‌های حرفه‌ای - سازمانهایی نظیر سازمان نظام مهندسی و کنترل ساختمان،

سازمان نظام مهندسی معدن، سازمان نظام مهندسی کشاورزی، سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران، سازمان نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران و مانند آنها که براساس قانون تشکیل شده باشند.

۶- مناقصه‌گر - شخصی حقیقی یا حقوقی است که براساس ضوابط، برای شرکت در مناقصه دارای صلاحیت بوده و اسناد مناقصه را دریافت کرده باشد.

۷- مناقصه‌گزار - دستگاه اجرایی و یا کارفرمای عمومی است که مسئولیت تهیه و اجرای طرح را برعهده گرفته و در صدد است تا کارهای مربوط به طرح را از طریق مناقصه واگذار نماید.

۸- مناقصه یک مرحله‌ای - مناقصه‌ای است که در آن نیازی به ارزیابی کیفی مناقصه‌گران و ارزیابی فنی پیشنهادها نباشد. در این مناقصه پکت‌های پیشنهاد مناقصه‌گران در یک جلسه گشوده و در همان جلسه برنده مناقصه تعیین می‌گردد.

۹- مناقصه دو مرحله‌ای - مناقصه‌ای است که به تشخیص کمیسیون مناقصه، ارزیابی کیفی مناقصه‌گران و بررسی فنی پیشنهادها لازم باشد. در این مناقصه، گروه فنی تشکیل و نتایج ارزیابی کیفی مناقصه‌گران و ارزیابی فنی پیشنهادها، در جلسه دوم به کمیسیون گزارش برنده مناقصه تعیین می‌شود.

فصل دوم - سازماندهی مناقصه

ماده ۳ - تشکیل کمیسیون مناقصه

۱- «کمیسیون مناقصه» از اعضای زیر تشکیل می‌شود:

الف - رئیس دستگاه مناقصه‌گزار یا نماینده وی.

ب - ذی حساب یا بالاترین مقام مالی دستگاه مناقصه‌گزار.

ج - مسؤول فنی دستگاه مناقصه‌گزار یا واحدی که مناقصه به درخواست وی برگزار

می‌شود.

۲- در مناقصات دو مرحله‌ای، بر تعداد اعضای کمیسیون به شرح زیر افزوده خواهد

شد :

الف - مشاور فنی دستگاه مناقصه‌گزار.

ب - مسؤول امور حقوقی یا مشاور حقوقی دستگاه مناقصه‌گزار.

۳- در مناقصات مربوط به شهرداری‌ها، به جای مسؤول امور حقوقی نماینده شورای

شهر در جلسات شرکت خواهد کرد.

۴- جلسات کمیسیون، در مناقصات یک مرحله‌ای با حضور همه اعضا و در

مناقصات دو مرحله‌ای با حضور حداقل چهار عضو رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن با

اکثریت آراء معتبر است. هرگاه در جلسات کمیسیون تعداد آراء مساوی باشد، رأی رئیس

دستگاه مناقصه‌گزار تعیین‌کننده خواهد بود.

ماده ۴ - وظایف کمیسیون مناقصه

وظایف کمیسیون مناقصه به شرح زیر است :

۱- تأیید تاریخ و مفاد فراخوان مناقصه.

۲- تأیید داده‌ها و اسناد مناقصه (موضوع ماده ۷).

۳- گشودن پاکت‌های مناقصه.

۴- انتخاب گروه فنی و تعیین روش‌های ارزیابی کیفی مناقصه‌گران و ارزیابی فنی

پیشنهادها در مناقصات دو مرحله‌ای.

۵- تصویب گزارش گروه فنی.

۶- ارزیابی پیشنهادها و تعیین برنده مناقصه (موضوع ماده ۱۴).

۷- تنظیم صورت جلسات مناقصه.

۸- تصمیم‌گیری در باره تجدید یا لغو مناقصه (موضوع ماده ۱۸).

۹- تمدید مهلت تسلیم پیشنهادها.

۱۰- مستندسازی (موضوع ماده ۱۶).

فصل سوم - اسناد مناقصه

ماده ۵ - آماده سازی

- ۱- پیش از برگزاری مناقصه، مناقصه گزار موظف است نسبت به تأمین منابع مالی لازم برای ایفاد به موقع تعهدات مالی ناشی از قرارداد (موضوع مناقصه) اطمینان یابد.
- ۲- مناقصه گزار موظف است که موارد زیر را تهیه و برای تأیید به کمیسیون ارسال نماید:

الف - برنامه زمانی مناقصه.

ب - مفاد فراخوان مناقصه.

ج - اسناد مناقصه.

ماده ۶ - فراخوان مناقصه

- ۱- مفاد فراخوان مناقصه به شرح زیر است:
  - الف - نام و نشانی مناقصه گزار.
  - ب - نوع، کمیت و کیفیت کالا یا خدمات.
  - ج - نوع و مبلغ تضمین.
  - د - محل، زمان و مهلت دریافت اسناد و تحویل پیشنهادها.
  - هـ - زمان و دوره انجام خدمات یا تحویل کالا.
- ۲- فراخوان مناقصه از طریق روزنامه مناقصات آگهی می شود.
- ۳- کمیسیون با توجه به اهمیت موضوع مناقصه، می تواند تا دو نوبت، انتشار فراخوان مناقصه را تجدید نماید.
- ۴- علاوه بر روزنامه مناقصات، انتشار فراخوان از طریق شبکه های اطلاع رسانی الکترونیک، مطبوعات و سایر رسانه های گروهی مجاز است.

۵- فراخوان به زبان فارسی منتشر می شود. چنانچه مناقصه گزار لازم بداند می تواند فراخوان را علاوه بر زبان فارسی به زبان های دیگر نیز منتشر نماید.

ماده ۷ - اسناد مناقصه

۱- مفاد اسناد مناقصه به شرح زیر است :

الف - داده های مناقصه (موضوع بند ۲ این ماده).

ب - در صورت لزوم، مشخصات فنی، استانداردها، نوع، کمیت و کیفیت کالا یا خدمات.

ج - برنامه زمانی انجام کار یا تحویل کالا.

د - معیارها و روش ارزیابی کیفی مناقصه گران (در مناقصات دو مرحله ای).

هـ - معیارها و روش های ارزیابی فنی پیشنهادها (در مناقصات دو مرحله ای).

و - در صورت لزوم، اسناد و مشخصات فنی.

ز - روش تهیه و تسلیم پیشنهادها و تعداد نسخه های آنها.

ح - برنامه زمانی مناقصه.

ط - موافقتنامه و شرایط عمومی و خصوصی قرارداد.

ی - صورت جلسات و توضیحات (موضوع ماده ۱۰).

ک - اطلاعات تکمیلی یا اصلاحات و ضمیمی که بعد از فراخوان، به تشخیص

مناقصه گزار، افزوده خواهد شد.

ل - سایر اسنادی که به تشخیص مناقصه گزار لازم باشد.

۲- داده های مناقصه عبارتند از :

الف - نام و نشانی مناقصه گزار.

ب - نوع و مبلغ تضمین.

ج - محل زمان و مهلت دریافت اسناد و تحویل پیشنهادها.

د - محل و زمان گشایش پیشنهادها.

ه- لزوم و میزان پیش پرداختها.

و - مدت اعتبار پیشنهادها.

ز - سایر داده‌هایی که به تشخیص مناقصه‌گزار لازم باشد.

۳- اسناد مناقصه به طور یکسان به همه داوطلبان تحویل می‌شود.

فصل چهارم - تهیه و تسلیم پیشنهادها

ماده ۸ - تهیه و تسلیم پیشنهادها

مناقصه‌گران باید پیشنهادهای خود را به ترتیب زیر تهیه و تسلیم کنند:

۱- دریافت یا خرید اسناد.

۲- تهیه و تکمیل اسناد و پیشنهادها.

۳- تسلیم پیشنهادها در مهلت مقرر در فراخوان مناقصه.

۴- دریافت رسید تحویل پیشنهادها.

ماده ۹ - شرایط تسلیم و تحویل پیشنهادها

۱- هیچ یک از مناقصه‌گران نمی‌توانند بیش از یک پیشنهاد تسلیم کنند.

۲- مناقصه‌گران، پیشنهادهای خود را باید در پاکت‌های جداگانه شامل تضمین

(پاکت «ت»)، پیشنهاد فنی (پاکت «ف») و پیشنهاد قیمت (پاکت «ق») بگذارند و همه

پاکت‌ها را در پاکت لُفاف قرار دهند. در مناقصات یک مرحله‌ای نیازی به ارائه پیشنهاد فنی

نیست.

۳- مناقصه‌گزار موظف است در مهلت مقرر، همه پیشنهادهای مناقصه‌گران را

دریافت کند.

۴- هرگونه تسلیم، تحویل، اصلاح، جایگزینی و یا پس گرفتن پیشنهاد باید به

صورت قابل گواهی و در مهلت و مکان مقرر در داده‌های مناقصه انجام شود.

ماده ۱۰ - توضیح و تشریح اسناد

۱- چنانچه مناقصه‌گر در اسناد مناقصه، ابهام یا ایرادی مشاهده کند، می‌تواند از مناقصه‌گزار توضیح بخواهد.

۲- توضیحات و پاسخ به پرسش‌های مناقصه‌گران و در صورت تشکیل «جلسه توضیح اسناد»، رونوشت صورت جلسه آن، مطابق ماده (۱۱)، به طور یکسان برای همه مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.

ماده ۱۱ - گواهی دریافت

ارسال مکاتبات یا اسناد مرتبط با مناقصه در صورتی معتبر است که فرستادن آن، جز در موارد تغییر نشانی یا محل، قابل تصدیق باشد؛ مانند پست سفارشی، مکاتبات الکترونیک معتبر و نظایر آن.

ماده ۱۲ - صیانت از پیشنهادها

مناقصه‌گزار موظف است پیشنهادهای مناقصه‌گران را بدون گشودن آنها تا تشکیل جلسه گشایش پیشنهادها، در مکان امن، حفظ و نگهداری کند.

فصل پنجم - گشایش و ارزیابی پیشنهادها و تعیین برنده

ماده ۱۳ - گشایش پیشنهادها

۱- پیشنهادهای مناقصه‌گران در زمان و مکان مقرر گشوده می‌شود (موضوع جزء «ت» از بند «۲» ماده «۷»).

۲- مراحل گشایش پیشنهادها به شرح زیر است:

الف - تهیه فهرست اسامی حاضرین و شرکت کنندگان در جلسه.

ب - بازکردن پاکت‌های تضمین (پاکت «ت») و پیشنهاد فنی (پاکت «ف»).

ج - ارزیابی شکلی پیشنهادها و کنار گذاشتن پیشنهادهای غیر قابل قبول.

د - تحویل پاکت‌های فنی به گروه فنی در مناقصات دو مرحله‌ای.

ه - تهیه صورت جلسه گشایش پیشنهادها.

و - بازگرداندن تضمین پیشنهادهای رد شده.

۳ - در صورت برگزاری مناقصه دو مرحله‌ای، زمان و مکان تشکیل جلسه گشایش پیشنهادهای قیمت، در همان جلسه اعلان خواهد شد، در مناقصات یک مرحله‌ای، پیشنهادهای قیمت بی‌درنگ گشوده و براساس ماده (۱۵) برنده مناقصه تعیین می‌شود.

۴ - مناقصه گران یا نمایندگان آنها، همچنین نمایندگان سازمانهای حرفه‌ای و انجمن‌های صیغفی می‌توانند در جلسه گشایش پیشنهادها حاضر شوند.

ماده ۱۴ - ارزیابی پیشنهادها و تعیین برنده مناقصه

۱ - در مناقصات دو مرحله‌ای، مناقصه گزار موظف است معیارها و روشهای ارزیابی

کیفی مناقصه گران و ارزیابی فنی پیشنهادها را در اسناد مناقصه اعلام کند.

۲ - هرگونه ارزیابی غیرمالی، تنها پیش از گشودن پیشنهادهای قیمت مجاز است.

۳ - پیشنهاد قیمت مناقصه گری که در ارزیابی‌های غیرمالی پذیرفته نشده است، باید

ناگشوده بازگردانده شود.

۴ - هنگام ارزیابی مالی، مناقصه گری که کمترین قیمت را پیشنهاد کرده باشد، به عنوان

برنده اول اعلام خواهد شد و برنده دوم در صورتی انتخاب می‌شود که تفاوت قیمت پیشنهادی وی با برنده اول، کمتر از مبلغ تضمین باشد.

۵ - اگر دو پیشنهاد قیمت با یکدیگر مساوی باشند، برنده از طریق قرعه کشی انتخاب

می‌شود.

۶ - پس از گشودن پیشنهادهای قیمت، تضمین برنده اول و دوم، نزد مناقصه گزار

نگهداری و تضمین بیایر مناقصه گران بازگردانده می‌شود.

۷- در مناقصات بین‌المللی، مناقصه‌گران داخلی نسبت به مناقصه‌گران خارجی ترجیح دارند. نحوه ترجیح مناقصه‌گران داخلی، در اسناد مناقصه، قید خواهد شد. مناقصاتی که در آنها رعایت این قاعده به مصلحت نباشد، باید از سوی شورای اقتصادی تأیید شود.

ماده ۱۵ - انعقاد قرارداد

- ۱- قرارداد با برنده مناقصه، باید پیش از پایان مدت اعتبار پیشنهادها، منعقد شود.
- ۲- قرارداد با برنده اول منعقد خواهد شد. چنانچه برنده اول از پیشنهاد خود منصرف شود، تضمین وی ضبط و قرارداد با برنده دوم منعقد می‌گردد. در صورت انصراف نفر دوم، تضمین وی نیز ضبط و مناقصه تجدید خواهد شد.
- ۳- چنانچه به تشخیص کمیسیون مناقصه، قیمت پیشنهادی برنده یا برندگان مناقصه غیرمتعارف یا بیش از ده درصد (۱۰٪) از برآورد اولیه کمتر باشد، پیشنهاد یا پیشنهادهای یاد شده، برای بررسی به گروه فنی ارجاع می‌شود و تنها در صورتی که از سوی گروه فنی تأیید شود، به عنوان برنده انتخاب می‌شود و مناقصه‌گزار می‌تواند با برنده مزبور قرارداد منعقد نماید.

فصل ششم - سایر مقررات

ماده ۱۶ - مستندسازی و اطلاع‌رسانی

- ۱- دولت موظف است بانک اطلاعات مناقصات را ایجاد و اطلاعات و اسناد زیر را ثبت و نگهداری کند:
  - الف - نام و مشخصات اعضای کمیسیون، مناقصه‌گران و حاضران در جلسه گشایش پیشنهادها.
  - ب - خلاصه اسناد مناقصه.
  - ج - صورت جلسات و نتایج ارزیابی‌ها.

- د - نام، مشخصات و علل انتخاب برنده یا برندگان مناقسه.
- ۲ - دولت موظف است برای ایجاد بانک اطلاعات مناقصات، شبکه ملی اطلاع رسانی مناقصات را با استفاده از فناوری اطلاعات ایجاد نماید.
- ۳ - مناقسه گزار موظف است اطلاعات موضوع بند (۱) این ماده و نیز همه اسناد مناقسه را به نجوی مطمئن بایگانی و نگهداری کند.
- ۴ - به منظور دسترسی آسان به اطلاعات مناقسه‌ها، روزنامه مناقصات توسط خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران منتشر خواهد شد. در این روزنامه، فراخوان و آگهی‌های مربوط به مناقصات درج می‌شود. هزینه‌های تأسیس شبکه اطلاع رسانی و روزنامه مناقصات از طریق اخذ هزینه از برگزارکنندگان مناقسه و درج آگهی تأمین می‌گردد.

ماده ۱۷ - مدت اعتبار پیشنهادها

- ۱- پیشنهادهای مناقسه‌گران، تا مدتی که در اسناد مناقسه قید شده، اعتبار دارد. این مدت شامل زمان لازم برای بررسی و ارزیابی پیشنهادها، تعیین برنده مناقسه و انعقاد قرارداد می‌باشد.
- ۲- در شرایطی که مناقسه گزار در مدت اعتبار پیشنهادها نتواند برنده مناقسه را تعیین و با وی قرارداد منعقد کند، باید دو هفته پیش از انقضای مدت یادشده، از مناقسه‌گران یا برنده مناقسه درخواست تمدید نماید، چنانچه مناقسه‌گر یا برنده مناقسه با تمدید موافقت نکند، مناقسه گزار تضمین وی را آزاد و هزینه‌های مربوط به تأمین تضمین و خرید اسناد را به او پرداخت خواهد کرد.
- ۳- تمدید مدت اعتبار پیشنهادها تنها برای یک بار مجاز است. چنانچه مناقسه گزار نتواند پس از تمدید یادشده، قرارداد را منعقد نماید، مناقسه تجدید می‌شود.

ماده ۱۸ - تجدید و لغو مناقسه

- ۱- مناقسه در شرایط زیر تجدید می‌گردد:

الف - کم بودن تعداد مناقصه گران از حد نصاب تعیین شده در اسناد مناقصه.

ب - صیانت نشدن از پیشنهادها (موضوع ماده ۱۲).

ج - انصراف برندگان اول و دوم مناقصه (موضوع بند ۲ ماده ۱۵).

د - پایان مدت اعتبار پیشنهادها (موضوع بندهای ۲ و ۳ ماده ۱۷).

هـ - رأی هیأت داوری.

۲- مناقصه در شرایط زیر لغو می شود:

الف - نیاز به کالا یا خدمات موضوع مناقصه مرتفع شده باشد.

ب - تغییرات زیادی در اسناد مناقصه لازم باشد و موجب تغییر در ماهیت مناقصه

گردد.

ج - پیشامدهای غیر متعارف نظیر جنگ، زلزله، سیل و مانند آنها.

د - رأی هیأت داوری.

۳- در صورت تجدید یا لغو مناقصه، جبران هزینه های مناقصه گرانی که پیشنهادهای

خود را در مهلت مقرر و مطابق مقررات تحویل داده باشند، بر عهده مناقصه گزار خواهد بود.

۴- مناقصه گزار باید تجدید و یا لغو مناقصه را، مطابق ماده (۱۱) این قانون به آگاهی

همه مناقصه گران برساند.

ماده ۱۹ - داوری

۱- هیأت داوری مناقصات متشکل از اعضای زیر خواهد بود:

الف - نماینده مناقصه گزار.

ب - نماینده مناقصه گر.

ج - نماینده شورای شهر.

۲- وظایف هیأت داوری به شرح زیر است:

الف - رسیدگی به ادعاهای مناقصه گران در باره صیانت نشدن از پیشنهادها (موضوع ماده ۱۲).

ب - رسیدگی به اعتراضات مربوط به اجرائشدن مواد این قانون.

ج - صدور رأی تجدید و لغو مناقصه.

د - تعیین خسارات و هزینه های پرداختنی.

۳- موارد زیر مشمول داورى نیست :

الف - معیارها و روش های ارزیابی پیشنهادها (موضوع جزء «د» و «ه» از بند ۱ ماده ۷)

ب - ترجیح پیشنهاددهندگان داخلی (موضوع بند ۷ ماده ۱۴).

ج - اعتراضاتی که یک ماه پس از مدت اعتبار پیشنهادها ارسال شده باشد.

د - شکایت برنده مناقصه پس از انعقاد قرارداد.

۴- آیین نامه اجرائی داورى مناقصات از سوى سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

با همکاری وزارت دادگستری و وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و به تصویب

هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۰ - نسخ قوانین و آئین نامه اجرائی

۱- از تاریخ تصویب این قانون تمامی قوانین و مقررات مغایر با این قانون، نظیر مواد

(۶) تا (۲۴) و ماده (۳۹) آیین نامه معاملات دولتی مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۷ منسوخ می گردد.

۲- همه شرکتها و مؤسسات دولتی و عمومی، از تاریخ تصویب این قانون به مدت

یک سال فرصت دارند که با تطبیق آیین نامه های معاملات خود، مناقصات را براساس این قانون برگزار نمایند.

۳- آیین نامه اجرائی این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و حداکثر

سه ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

آئین نامه معاملات دولتی مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۷ کمیسیون دارائی مجلس

فصل اول - نصاب معاملات

ماده ۱ - معاملات جزئی معاملاتی است که مبلغ آن از ده هزار ریال تجاوز نکند . معاملات متوسط معاملاتی است که مبلغ آن از ده هزار ریال بیشتر و از دوست هزار ریال تجاوز نکند . معاملات عمده معاملاتی است که مبلغ آن از دوست هزار ریال بیشتر باشد .

تبصره ۱ - مبنای نصاب در خرید برای معاملات جزئی و متوسط مبلغ معامله و در مورد معاملات عمده مبلغ برآورد است .

تبصره ۲ - مبنای نصاب در فروش مبلغ ارزیابی کارشناس منتخب دستگاه است .

فصل دوم - مناقصه

الف - روش انجام مناقصه

ماده ۲ - در مورد معاملات جزئی مأمور خرید باید بفروشنندگان کالا یا انجام دهندگان کارسوزد احتیاج مراجعه و پس از تحقیق کامل از بنیای کالا یا کار مورد نیاز معامله را با رعایت صرفه دولت انجام دهد مأمور خرید باید ذیل سند هزینه را باقید نام و نام خانوادگی و سمت و تاریخ و ذکر اینکه معامله به کمترین بهای ممکن انجام شده است امضاء کند .

ماده ۳ - در مورد معاملات متوسط مأمور خرید باید از فروشنندگان کالا یا انجام دهندگان کارسوزد احتیاج که عده آنها کمتر از سه نفر نباشد (مگر در مواردیکه عده فروشنندگان یا انجام دهندگان کار در محل کمتر باشد) از هر کدام روی برگ جداگانه استعمال بهای کتبی بعمل آورد . باین ترتیب که مأمور خرید نوع کالا یا کار مورد معامله و مقدار و مشخصات آنرا بطور کامل در برگ استعمال بها تعیین و فروشنده کالا یا انجام دهنده کار حداقل بهای آنرا باقید مدت اعتبار بهای اعلام شده در آن تصریح و با ذکر کامل نشانی خود و تاریخ امضاء میکند مأمور خرید باید ذیل برگهای استعمال بها را با ذکر اینکه استعمال بها وسیله او بعمل آمده است باقید تاریخ و نام و نام خانوادگی و سمت خود امضاء کند .

تبصره ۱ - در مواردیکه فروشنده یا انجام دهنده کار در محل کمتر از سه نفر باشد مأمور خرید مراتب را باید در متن سند هزینه بنویسد و امضاء کند .

تبصره ۲ - مأمور خرید با توجه به مدتیکه فروشنندگان کالا یا انجام دهندگان کار در برگ استعمال بها برای اعتبار بهای پیشنهاد شده ذکر کرده اند طوری باید اقدام کند که بعلت انقضای مدت خسارتی متوجه دولت نشود .

ماده ۴ - مأمور خرید در صورتیکه حداقل بهای بدست آمده در استعلام
بیارا استفاده تشخیص دهد بایست نهایتاً دهنده حداقل بها معامله را انجام
خواهد داد .

ماده ۵ - در مورد معاملات عمده معامله باید با انتشار آگهی مناقصه
(مناقصه عمومی) یا ارسال دعوتنامه (مناقصه محدود) به تشخیص وزیر انجام شود.

ب - آگهی مناقصه (مناقصه عمومی) :

ماده ۶ - آگهی مناقصه یک نوبت در روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی
بتشخیص دستگاه مناقصه گزار و از یک تا سه نوبت باقتضای اهمیت معامله
در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار محل منتشر میگردد و اگر در آن محل
روزنامه منتشر نشود در روزنامه مرکز شهرستان یا استان مربوط یا تهران منتشر
خواهد شد .

تبصره ۱ - در مواردیکه دستگاه مناقصه گزار تشخیص دهد که انتشار
آگهی در چند محل ضرورت دارد میتواند در محلهائی که لازم بداند به نشر آگهی
اقدام کند .

تبصره ۲ - در مواردیکه دستگاه مناقصه گزار لازم تشخیص دهد میتواند
از سایر وسایل و طرق انتشاراتی از قبیل بخش آگهی در رادیو ویا تلویزیون ویا
ارسال آگهی برای اشخاص ذریع و یا الصاق آگهی در معابر عمومی استفاده نماید

تبصره ۳ - اگر به تشخیص دستگاه مناقصه گزار موضوع معامله ایجاب کند
که علاوه بر انتشار آگهی در داخل کشور موضوع با اطلاع فروشندگان کالا یا
انجام دهندگان کار در خارج کشور هم برسد یک نسخه از آگهی باید بوسیله
وزارت امور خارجه بپریک از سفارتخانه های معالک مربوط در تهران ویک
نسخه هم به سفارتخانه های کشور شاهنشاهی ایران در معالک مربوط در
خارجه از طریق وزارت مذکور فرستاده شود .

ماده ۷ - در آگهی مناقصه باید نکات زیر ذکر شود :

۱ - نوع و مقدار کالا ویا کار با ذکر مشخصات .
۲ - مدت و محل و نحوه تحویل کالا یا انجام کار و ترتیب عمل و میزان
خسارت در موردیکه طرف معامله در تحویل کالا یا انجام کار کالا یا بعضاً
تأخیر نماید .

۳ - تصریح اینکه بهای پیشنهادی باید بملغ مشخص یا براساس درصد
کسر یا اضافه نسبت بواحد بهای اعلام شده تعیین و در پاکت لاک و مهرشده
تسلیم شود .

- ۴ - مدت قبول پیشنهادها .
- ۵ - محل تسلیم پیشنهادها .
- ۶ - میزان سپرده شرکت در مناقصه بطور مقطوع که باید بصورت نقد بحساب سپرده دستگاه مناقصه گزار در بانک تحویل و رسید آن به ضمیمه پیشنهاد تسلیم شود .
- ۷ - میزان تضمین حسن انجام معامله و ترتیب دریافت و استرداد آن .
(در صورتیکه موضوع معامله کالا باشد ممکن است بمیزان تضمین حسن انجام معامله از کالای مورد معامله دریافت شود و در اینصورت باید موضوع در آگهی قید گردد .
- ۸ - حداکثر مدتی که برای بررسی پیشنهادها و تشخیص حائز حداقل و ابلاغ به برنده مناقصه ضرورت دارد .
- ۹ - روز وساعت و محل قرائت پیشنهادها و همچنین مجاز بودن حضور پیشنهاددهندگان یا نمایندگان آنها در کمیسیون مناقصه .
- ۱۰ - میزان پیش پرداخت در صورتیکه به تشخیص دستگاه مناقصه گزار پرداخت آن به برنده مناقصه لازم باشد و ترتیب پرداخت و واریز آن .
- ۱۱ - محل توزیع یا فروش نقشه ها و برگ شرایط و مشخصات در صورت لزوم .
- ۱۲ - محل توزیع نمونه های ضمانت نامه و قرارداد اگر تهیه آن لازم باشد که در اینصورت ضمانت نامه عیناً مطابق نمونه باید تنظیم و نمونه قرارداد نیز با قید اینکه مورد قبول است باید امضاء و ضمیمه پیشنهاد شود .
- ۱۳ - تصریح این نکته که شرکت در مناقصه و دادن پیشنهاد بمنزله قبول اختیارات و تکالیف دستگاه مناقصه گزار موضوع ماده ۱۰ این آئین نامه می باشد .
- ماده ۸ - دستگاه مناقصه گزار در صورتیکه ذکر شرایط خاصی را علاوه بر آنچه در ماده ۷ ذکر شده است لازم تشخیص دهد مشروط بر اینکه با قوانین و مفاد این آئیننامه مغایر نباشد میتواند در متن آگهی یا در نقشه ها و برگ شرایط و مشخصات درج نماید بطوریکه عموم داوطلبان قبل از تسلیم پیشنهاد از مفاد آن اطلاع حاصل کنند ولی منظور داشتن امتیازات جدید برای برنده مناقصه هنگام انعقاد قرارداد یا اجرای قرارداد بهر عنوان ممنوع میباشد .
- ماده ۹ - در صورتیکه شرایط مناقصه که برطبق مواد ۷ و ۸ باید در آگهی ذکر شود مفصل باشد و درج آن در روزنامه مستلزم هزینه زیاد گردد ممکن است نوع کالا یا کار مورد معامله و مقدار و مدت و محل تحویل و میزان

پیش پرداخت ومدت ومحل قبول پیشنیادها درآگهی درج شود و تصریح گردد که نقشه ها و بزرگ شرائط ومشخصات معامله درمحل معین موجود است و پیشنهاد دهندگان باید یک نسخه از آنرا دریافت وباقید قبولی امضاء کرده وبه پیشنهاد خود ضمیمه وتسليم نمایند .

ماده ۱ - دستگاه مناقصه گزار درخصوص اتخاذ تصمیم درمورد پیشنیادهاى واصله وانعقاد قرارداددارای تکالیف واختیارات زیر میباشد :

۱ - دستگاه مناقصه گزار مکلف است سپرده شرکت درمناقصه برنده مناقصه را درصورتیکه حاضر بانجام معامله نشود وهمچنین سپرده نفر دوم را درصورتیکه براساس تبصره ماده ۲۷ برای انجام معامله باو رجوع شود و از انجام معامله امتناع نماید ضبط کند .

۲ - دستگاه مناقصه گزاراختیاردارد مقدارکالا یا کارموردمعامله را تا بیست و پنج درصد افزایش یا کاهش دهد مشروط براینکه کلیه محاسبات فنی نسبت باین افزایش یا کاهش متناسباً رعایت وتطبیق نماید .

۳ - دستگاه مناقصه گزار مجازنیست به پیشنیادات مبهم ومشروط وبدون سپرده وبیشنیاداتی که بعد از انقضای مدت مقرر درآگهی برسد ترتیب اثردهد .

۴ - دستگاه مناقصه گزار در رد هریکه یا تمام پیشنیادها مختاراست .

۵ - هزینه ثبت قرارداد در دفترخانه اسناد رسمی بعهده برنده مناقصه خواهد بود .

۶ - دستگاه مناقصه گزار مکلف است هرگونه مالیات یا عوارض که بابت معامله بطرف قرارداد تعلق گیرد ازبهای کارکرد یا کالای تحویلی درموقع پرداخت مطالبات او کسرکند .

ماده ۱۱ - دستگاه مناقصه گزار مکلف به رعایت نکات زیرمیباشد :

۱ - مدت قبول پیشنیادها درمورد آگهی هائی که درداخل کشورمنتشر میشود ازتاریخ اولین نوبت انتشارازده روزنباید کمترباشدودرموردآگهی هائی که درخارج ازکشورطبق تبصره ۳ ماده ۲ منتشر میشود از ۶۰ روزنباید کمتر تعیین شود .

۲ - درصورتیکه به تشخیص دستگاه مناقصه گزار نوع معامله ایجاب کند که نقشه یا بزرگ شرائط ومشخصات ونمونه های ضمانت نامه وقرارداد ومدارک دیگری تهیه شود قبل ازتشریح آگهی باید آنها را تهیه کند .

۳ - میزان پیش پرداخت نباید ازبیست و پنج درصد مبلغ معامله تجاوز کند ومنحصراً درقبال ضمانت نامه بانکی پرداخت خواهد شد .

۴ - میزان سپرده شرکت در مناقصه با توجه بموضوع و خصوصیات معامله نباید از پنج درصد مبلغ برآوردی معامله کمتر باشد ولی در صورتیکه میزان سپرده بمانند فوق از پانصد هزار ریال بیشتر شود دستگاه مناقصه گزار میتواند میزان سپرده را بمبلغ متناسب که از پانصد هزار ریال کمتر نباشد تقلیل دهد .

۵ - حداقل میزان تضمین حسن انجام معامله که باید قبل از انعقاد قرارداد اخذ شود در مورد معاملاتی که موضوع آن انجام امور ساختمانی یا بازرگی با فروش ماشین آلات باشد پنج درصد و در مورد سایر معاملات ده درصد مبلغ معامله میباشد و باید بصورت نقد بحساب سپرده بانکی دستگاه مناقصه گزار تحویل شود در مورد معاملات ساختمانی و بازرگی علاوه بر پنج درصد مذکور دستگاه مناقصه گزار باید از هر پرداخت معادل ده درصد کسر و بحساب سپرده بابت تضمین حسن انجام معامله منظور کند.

ج - دعوتنامه (مناقصه محدود)

ماده ۱۲ - دعوتنامه شرکت در مناقصه محدود برای اشخاصی ارسال میشود که صلاحیت آنها برای شرکت در معامله مورد نظر قبلاً تشخیص داده شده و نام آنها در فهرست واجدین صلاحیت درج شده باشد .

ماده ۱۳ - تشخیص صلاحیت بر اساس میزان سرمایه، ماشین آلات و لوازم کار، کارافرنی، تخصص، سابقه عمل و سایر شرایطی بعمل خواهد آمد که با اقتضای نوع معامله از طرف وزارتخانه یا مؤسسه دولتی تعیین میشود. ضوابط مذکور در آگهی که باین منظور حداقل یکنوبت در روزنامه رسمی کشور شاعشاهی و یک روزنامه کثیرالانتشار منتشر میشود اعلام خواهد شد که داوطلبان در مهلت مقرر در آگهی اطلاعات و مدارک لازم را ارسال دارند .

ماده ۱۴ - برای تشخیص صلاحیت کمیسیون مرکب از سه نفر عضو که از طرف وزیر یا رئیس مؤسسه با اقتضای تخصص و بصیرت انتخاب خواهند شد تشکیل میشود کمیسیون مذکور پس از رسیدگی بمدارک داوطلبان واجدین صلاحیت را برای هر رشته از معاملات انتخاب و عنداللزوم آنها را درجه بندی میکند و در صورتیکه تعداد واجدین صلاحیت در هر رشته یا هر درجه از پنج نفر کمتر نباشد نتیجه پس از تأیید وزیر یا رئیس مؤسسه دولتی مربوط بآنها بلاغ و اسامی اشخاص مذکور در فهرست واجدین صلاحیت درج خواهد شد که برای سه سال معتبر است .

تبصره - وزارتخانه ها یا مؤسسات دولتی میتوانند با تصویب کمیسیون مذکور در این ماده قبل از اقتضای سه سال مقرر نام اشخاصی را به فهرست واجدین صلاحیت اضافه کنند یا از آن حذف نمایند.

ماده ۱۵ - دعوتنامه شرکت مناقصه محدود باید برای کلیه اشخاصی که نام آنها در فهرست واجدین صلاحیت برای معامله مورد نظر مندرج است ارسال گردد مگر آنکه در فهرست مزبور حداکثر معاملات که در زمان واحد میتوان بیک شخص واگذار نمود بیش بینی شده باشد که در اینصورت از کسانی که معاملات واگذاری بانها از تصاب مذکور تجاوز کرده باشد دعوت بعمل نخواهد آمد.

ماده ۱۶ - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی میتوانند فهرست واجدین صلاحیت بیک وزارتخانه یا مؤسسه دولتی دیگر را مورد عمل قرار دهند.

ماده ۱۷ - دولت مکلف است حداکثر ظرف دو سال از تاریخ اجرای این آیین نامه فهرست واجدین صلاحیت واحدی برای هر نوع معامله تهیه نمود تا برای مناقصه محدود مورد استفاده کلیه وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی قرار گیرد. نحوه اجرای این ماده از طرف هیئت وزیران بنا بر پیشنهاد وزارت دارائی تعیین و بموجب اجرا گذارده خواهد شد.

ماده ۱۸ - مقررات مربوط بمناقصه عمومی در صورتی که بمقررات مناقصه محدود مغایر نباشد در مناقصه محدود نیز لازم الرعایه است

د - کمیسیون مناقصه

ماده ۱۹ - کمیسیون مناقصه در مرکز ازمه نفر بشرح زیر تشکیل میشود:

۱ - معاون وزارتخانه یا مؤسسه دولتی بان انتخاب وزیر یا رئیس مؤسسه مربوط.

۲ - ذیحساب وزارتخانه یا مؤسسه دولتی.

۳ - رئیس قسمت تقاضا کننده مورد معامله.

ماده ۲۰ - در شهرستانها کمیسیون مناقصه ازمه نفر بشرح زیر تشکیل می شود:

۱ - رئیس دستگاه مناقصه گزار.

۲ - ذیحساب شهرستان مربوط.

۳ - مسئول امور تدارکات دستگاه مناقصه گزار.

تبصره - در مورد معاملات مربوط ب اداره دارائی رئیس حسابداری اداره دارائی بجای ذیحساب شهرستان در کمیسیون مناقصه شرکت خواهد کرد.

ماده ۲۱ - در مواردی که معامله مربوط بامور فنی باشد حضور یک نفر مأمور

فنی بان انتخاب دستگاه مناقصه گزار در کمیسیون مناقصه ضرورت دارد.

ماده ۲۲ - در صورتیکه در مدت مقرریشهادی نرسیده باشد دستگاه مناقصه گزار

میتواند مناقصه را تجدید یا موضوع را برای اتخاذ تصمیم لازم به کمیسیون مذکور در ماده ۷۱ قانون محاسبات عمومی احاله کند .

ماده ۲۳ - در صورتیکه در مدت مقرر پیشنهاد رسیده باشد کمیسیون تشکیل میشود و پیشنهادهای رسیده را اعم از اینکه یک یا بیشتر باشد مفتوح و رسیدگی و بشرح زیر اتخاذ تصمیم خواهد نمود در صورتیکه بنظر کمیسیون مناقصه کمترین بهای پیشنهاد شده (یا بهای پیشنهاد شده در موردی که فقط یک پیشنهاد رسیده باشد) عادلانه باشد کمیسیون پیشنهاد دهنده را بعنوان برنده مناقصه اعلام خواهد نمود و در غیر اینصورت میتواند اظهار نظر کند که مناقصه تجدید یا حداقل از سه نفر استعمال بجا شود و نتیجه آن در کمیسیون مطرح گردد در صورتیکه حداقل بهای بدست آمده در استعمال بها کمتر از حداقل بهای پیشنهاد شده در مناقصه باشد کمیسیون پیشنهاد دهنده حداقل بها در استعمال را حائز حداقل اعلام میکند مگر اینکه تفاوت این دو بها کمتر از پنج درصد باشد که در اینصورت اگر پیشنهاد دهنده حداقل در مناقصه حاضر باشد بجداقل بهای بدست آمده در استعمال معامله را انجام دهد بعنوان برنده مناقصه اعلام خواهد شد و در صورتیکه حداقل بهای بدست آمده در استعمال برابر یا بیشتر از حداقل بهای پیشنهاد شده در مناقصه باشد یا در استعمال بها کسی داوطلب معامله نباشد یا تعداد داوطلبان کمتر از سه نفر باشد کمیسیون میتواند پیشنهاد دهنده حداقل در مناقصه را بعنوان برنده مناقصه اعلام کند یا رأی به تجدید مناقصه دهد.

تبصره ۱ - مناقصه گزار مکلف است قبل از روز افتتاح پیشنهاد شاخص قیمتهای مربوط بمرور مناقصه را بوسیله مقضی و مطمئن بطور محرمانه تهیه نموده در پاکت لاک و مهر شده در اختیار کمیسیون مناقصه قرار دهد تا در روز افتتاح پیشنهادات پس از قرائت پیشنهادات واصله مورد استاده و اتخاذ تصمیم کمیسیون مناقصه قرار گیرد.

تبصره ۲ - در موردی که کمیسیون مناقصه رأی به تجدید مناقصه دهد احاله موضوع برای اتخاذ تصمیم دیگریه کمیسیون مقرر در ماده ۷۱ قانون محاسبات عمومی بلامانع است .

ماده ۲۴ - در مواردیکه موضوع مناقصه چند نوع کالا یا کار باشد هرگاه در شرایط مناقصه اختیار تفکیک مورد معامله برای دستگاه مناقصه گزار بیش بینی نشده باشد کمیسیون میتواند شخصی را که بهای پیشنهادی او در مجموع کمتر است برنده مناقصه اعلام کند .

۵ - اجرای نظر کمیسیون مناقصه

ماده ۲۵ - در صورتیکه کمیسیون مناقصه برنده مناقصه را اعلام کند دستگاه مناقصه گزار باید نتیجه را به برنده مناقصه ابلاغ کند که برای انجام

معامله مراجعه کند مگر اینکه مبلغ معامله از یک میلیون ریال زیادتر باشد و یا نظر مأمور فنی که در کمیسیون حضور داشته منطبق با نظر کمیسیون نباشد که در اینصورت ابلاغ نتیجه به برنده مناقسه موکول بموافقت وزیر یا رئیس مؤسسه یا کسانی میباشد که در مرکز یا شهرستانها برای انجام این امر مجاز شده باشند و در صورت عدم موافقت مقامات مزبور بتشخیص دستگاه مناقسه گزار مناقسه تجدید یا موضوع برای اتخاذ تصمیم به کمیسیون مقرر در ماده ۷۱ قانون محاسبات عمومی ارجاع خواهد شد.

تبصره - احکام ابلاغ مقرر در قانون مالیاتهای مستقیم در مورد ابلاغ نتیجه مناقسه مجری خواهد بود.

ماده ۲۶ - در صورتیکه کمیسیون مناقسه برنده مناقسه را اعلام کرده باشد سپرده او و شخصی که بهای پیشنهادی او در سرتبه دوم قرارداد دارد (مگر اینکه رجوع باو طبق تبصره ماده ۲۷ میسر نباشد) نگاهداری و سپرده سایر پیشنهاد دهندگان مسترد خواهد شد.

ماده ۲۷ - در صورتیکه برنده مناقسه از تاریخ ابلاغ نتیجه مناقسه ظرف مدت هفت روز با استثنای ایام تعطیل نسبت به سپردن تضمین حسن انجام معامله اقدام نکند و یا برای انجام معامله حاضر نشود سپرده شرکت در مناقسه اوضبط می شود و مراتب بشخصی که پیشنهاد او در سرتبه دوم قرارداد دارد با رعایت مفاد تبصره این ماده ابلاغ میگردد اگر او هم از تاریخ ابلاغ نتیجه مناقسه ظرف مدت هفت روز با استثنای ایام تعطیل نسبت به سپردن تضمین حسن انجام معامله اقدام نکند و یا برای انجام معامله حاضر نشود سپرده او هم ضبط میشود و در اینصورت به تشخیص دستگاه مناقسه گزار مناقسه تجدید یا موضوع برای اتخاذ تصمیم به کمیسیون مقرر در ماده ۷۱ قانون محاسبات عمومی ارجاع خواهد شد.

تبصره - به شخصی که بهای پیشنهادی او در سرتبه دوم قرارداد بشرطی ابلاغ میشود که تفاوت بهای پیشنهادی او با برنده مناقسه از مبلغ سپرده بیشتر نباشد در غیر اینصورت رجوع باو ممنوع است.

ماده ۲۸ - مأموران مسئول در دستگاه مناقسه گزار موظفند با توجه بمدت مقرر در آگهی یا دعوت نامه مناقسه برای ابلاغ نتیجه مناقسه به برنده بنحوی اقدام نمایند که بعلت انقضای مدت خسارتی متوجه دستگاه مناقسه گزار نشود و الا مورد تعقیب قرار خواهند گرفت.

ماده ۲۹ - در صورتیکه حائز حداقل بها بیش از یک نفر باشد و نسبت بانجام معامله بایکی از آنها در سرتبه تعیین خواهد کرد بین آنها توافق نشود حق تقدم با برنده مناقسه خواهد بود که در محل انجام کار سکونت دارد

در صورتیکه سایرین نیز واجد این شرط باشند کمیسیون برنده مناقصه را از طریق قرعه تعیین خواهد کرد .

فصل سوم - انعقاد قرارداد

- ۳ - در معاملاتیکه تحویل مورد معامله در مهلت مقرر در ماده ۲ این آیین نامه میسر نباشد باید قرارداد منعقد شود .
- ماده ۳۱ - در قرارداد نکات زیر باید قید گردد :
  - ۱ - نام متعاملین .
  - ۲ - نوع و مقدار مورد معامله با مشخصات کامل آنجا .
  - ۳ - مدت انجام تعهد و محل و شرایط تحویل مورد معامله .
  - ۴ - ترتیب عمل و میزان خسارت در مواردیکه برنده مناقصه در انجام تعهدات جزئاً یا کلاً تاخیر نماید .
  - ۵ - الزام تحویل کالا بر طبق نمونه مهیور در صورتیکه تهیه نمونه لازم باشد . در اینصورت باید نمونه کالا با مهر طرفین معامله مهیور و نزد مناقصه گزار نگاهداری شود .
  - ۶ - اقرار برنده مناقصه باینکه از مشخصات کالا یا کار مورد معامله و مقتضیات محل تحویل کالا یا انجام کار اطلاع کامل دارد .
  - ۷ - اختیار مناقصه گزار نسبت با افزایش یا کاهش مورد معامله در مدت قرارداد تا میزان بیست و پنج درصد مقدار مندرج در قرارداد .
  - ۸ - بهای مورد معامله و ترتیب پرداخت آن ، در صورتی که انجام کار بر اساس واحد بها باشد بهای مورد معامله برآورد و در قرارداد ذکر میشود ولی بهای کارهای انجام یافته بر اساس واحدینا احتساب و پرداخت خواهد شد .
  - ۹ - مبلغ پیش پرداخت و ترتیب واریز آن در صورتیکه در شرایط مناقصه ذکر شده باشد .
- ۱۰ - میزان تضمین حسن انجام معامله ونحوه وصول اقساط آن در مورد امور ساختمانی و باربری و ترتیب استرداد آن بر اساس شرایط مناقصه .
- ۱۱ - مدت فاصله زمانی بین تحویل موقت و تحویل قطعی در قراردادهای مربوط به ساختمان و راهسازی و نظائر آن بر اساس شرایط مناقصه .
- ۱۲ - اقرار بعدم شمول ممنوعیت موضوع قانون راجع بمنع مداخله وزراء و نمایندگان مجلسین و کارمندان دولت در معاملات دولتی و کشوری مصوب دیماه ۱۳۳۷
- ۱۳ - سایر تعهداتی که در شرایط مناقصه ذکر شده است .
- ۱۴ - سایر شرایط که مورد توافق طرفین معامله قرارگیرد مشروط بر آنکه متضمن امتیازاتی علاوه بر آنچه در شرایط مناقصه ذکر شده برای فروشنده نباشد .

فصل چهارم - ترتیب تحویل کالا یا خدمت

- ماده ۳۲ - تحویل مورد معامله بشرح زیر باید انجام شود :
- الف - در مورد معاملات جزئی بوسیله مسئولیت انباردار یا تحویل گیرنده کار حسب مورد
- ب - در مورد معاملات متوسط بوسیله مسئولیت انباردار یا تحویل گیرنده کار و نماینده قسمت تقاضا کننده
- ج - در مورد معاملات عمده بوسیله مسئولیت انباردار یا تحویل گیرنده کار و نماینده قسمت تقاضا کننده و نماینده دیگری که در مرکز اظرف وزارتخانه یا مؤسسه دولتی و در شهرستانها اظرف دستگاه مناقصه گزار تعیین خواهد شد .
- تبصره ۱ - تحویل مورد معامله در موارد مندرج در بند ب وج این ماده با تنظیم صورت مجلس باید انجام شود و پس از اینکه مسلم شد کالا یا کار دارای تمام مشخصات لازم میباشد مراتب و مقدار آن در صورت مجلس تحویل ذکر و اظرف مسئولان مربوط با ذکر نام و نام خانوادگی سمت و تاریخ باید امضاء شود . در مورد بند الف گواهی تطبیق مشخصات و مقدار کالا یا کار بعهده انباردار یا تحویل گیرنده کار میباشد .
- تبصره ۲ - در مواردیکه تشخیص مشخصات مورد معامله محتاج بصیرت و تخصص باشد نماینده قسمت تقاضا کننده از بین کسانی باید انتخاب شود که دارای اطلاعات کافی در این خصوص باشد و این مسئولیت را عهده دار خواهد بود .
- ماده ۳۳ - برای کالاهای تحویل شده در تمام موارد باید قبض انبار که دارای شماره مسلسل باشد صادر گردد و با امضای انباردار پرسد و در واردات دفتر انبار ثبت و شماره ثبت دفتر انبار در روی قبض ذکر شود .
- تبصره - در مواردیکه کالا در خارج از انبار تحویل میگردد و انبار وارد نمیشود با در نظر گرفتن مفاد ماده ۳۲ و تبصره های آن حسب مورد اقدام خواهد شد و تحویل گیرنده کالا بجای انبار در تکالیف مربوطه را انجام خواهد داد و رسید یا صورت مجلس مربوط حسب مورد بنای صدور قبض انبار و حواله انبار قرار خواهد گرفت .
- ماده ۳۴ - در صورتیکه در شرایط معامله برای تحویل مورد معامله علاوه بر آنچه در مواد ۳۲ و ۳۳ تعیین شده تکالیف دیگری نیز پیش بینی شده باشد باید اجرا شود .
- ماده ۳۵ - در مواردی که بین مسئولان تحویل مورد معامله مذکور در بندهای ب و ج ماده ۳۲ از لحاظ مشخصات و سایر مسائل مربوط بکار یا کالائی که باید تحویل گرفته شود اختلاف نظر باشد هر یک از مسئولان مذکور نظر خود را در صورت مجلس قید خواهند کرد و ترتیب انجام تحویل مورد معامله در مرکز اظرف وزارتخانه یا مؤسسه و در شهرستانها اظرف مسئول دستگاه مناقصه گزار طبق جلب نظر افراد بصیر و مطلع تعیین خواهد شد .

فصل پنجم - مزایده

ماده ۳۶ - در مورد معاملات جزئی مأمور فروش مکلف است بدو طلبان معامله مراجعه و پس از تحقیق کامل از بها بارعایت صرفه دولت معامله را انجام دهد و سند مربوط را با تعهد اینکه معامله بایبشترین بهای ممکن انجام شده است و با ذکر نام و نام خانوادگی و سمت و تاریخ امضاء کند .

ماده ۳۷ - در مورد معاملات متوسط حراج بشرح زیر انجام خواهد شد .
۱ - اطلاعات کلی در مورد نوع و مشخصات و مقدار مورد معامله و روز و ساعت و محل حراج و سایر شرایطی که لازم باشد باید با آگهی در روزنامه و در صورت ضرورت بوسایل و طرق انتشاراتی دیگر از قبیل راديو یا تلويزيون یا الصاق آگهی در معابر با اطلاع عموم برسد .

۲ - مورد معامله باید قبلاً ارزیابی شود و حراج از بهای تعیین شده شروع گردد و به خریداری که بالاترین بهارا پیشنهاد کند واگذار شود و اگر حداقل به قیمت ارزیابی شده داوطلب پیدا نشود مجدداً باید ارزیابی شود .

ماده ۳۸ - در مورد معاملات عمده انتشار آگهی مزایده بشرح زیر بعمل میآید :

۱ - در آگهی مزایده شرایطی که طبق این آئین نامه برای آگهی مناقصه پیش بینی شده در صورتیکه با عمل مزایده منطبق باشد باید رعایت شود .

۲ - مقرراتی که در این آئین نامه در مورد ترتیب تشکیل کمیسیون مناقصه و اتخاذ تصمیم در کمیسیون مذکور و اجرای تصمیم کمیسیون و انعقاد قرارداد و تحویل مورد معامله معین شده در صورتیکه با عمل مزایده منطبق باشد باید اجرا شود .

فصل ششم - مقررات عمومی

ماده ۳۹ - اختلافات ناشی از معاملات موضوع این آئین نامه که بین طرفین معامله ایجاد میشود در هیئتی مرکب از نماینده دستگاه مناقصه گزار و نماینده وزارت دارائی مطرح میشود هیئت مذکور میتواند با طرف قرارداد توافق کند . این توافق برای طرفین قابل اجرا و غیر قابل اعتراض است و در صورت عدم حصول توافق مدعی میتواند بدادگاه صلاحیتدار دادگستری مراجعه نماید .

ماده ۴۰ - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی باید مایحتاج خود را بموقع پیش بینی و در فصل مناسب تهیه کنند .

ماده ۴۱ - دریافت ضمانتنامه بانکی یا اسناد خزانه یا اوراق قرضه دولتی بعنوان سپرده شرکت در مناقصه یا مزایده و یا تضمین حسن انجام معامله بلامانع

میباشد و در هر صورت به تشخیص دستگاه مناقصه گزار در هر موردی قابل تبدیل
بیکدیگر میباشند.

تبصره - ترتیب دریافت و نگاهداری و استرداد اوراق قرضه دولتی یا
اسناد خزانه طبق دستورالعملی که از طرف وزارت دارایی صادر خواهد شد
تعیین میگردد.

فصل هفتم - ترک مناقصه یا مزایده

ماده ۴۲ - در مورد معاملات موضوع بند ۱ ماده ۶۸ قانون محاسبات عمومی
فروشنده باید مورد معامله را در اختیار داشته یا تولید کننده یا انجام دهنده آن
باشد یا اینکه وظیفه تهیه و فروش مورد معامله را بعهده داشته باشد.

ماده ۴۳ - بهای مورد معامله موضوع بند ۲ و مصنوعات مستظرفه
موضوع بند ۴ و کالاها و حقوق موضوع بند ۸ ماده ۶۸ قانون محاسبات عمومی
وسیله یک نفر مأمور بصیور با انتخاب دستگاه خریدار یا فروشنده تعیین و پس از تأیید
وزیر یا مسئول دولتی مربوط معامله انجام خواهد شد.

ماده ۴۴ - بهای خدمات هنری و خدمات صنعتگران در صنایع مستظرفه و
کارشناسی موضوع بند ۴ ماده ۶۸ قانون محاسبات عمومی جز در موردیکه تعرفه
مبتنی بر قانون وجود دارد در وزارتخانه ها و موسسات دولتی که حسب وظایف
محواله مستمراً نیاز باینگونه خدمات ادارند و طبق تعرفه ای که بنا به پیشنهاد
دستگاه مربوط و موافقت وزارت دارایی بتصویب هیئت وزیران میرسد پرداخت
میشود. بهای خدمات فوق در غیر موارد مذکور بنا بر توافق قسمت تقاضا کننده
یا طرف معامله تعیین و پس از تأیید وزیر یا رئیس مؤسسه دولتی مربوط یا
کسانی که از طرف او مجاز هستند قابل تأدیه خواهد بود.

ماده ۴۵ - در مورد معاملات موضوع بند ۵ ماده ۶۸ قانون محاسبات
عمومی بهای کالاها یا انحصاری دولتی بترج اعلام شده و کالاها یا ساخت
کارخانه های خارجی که نماینده انحصاری فروش در ایران دارند و کالاها یا
ساخت کارخانه های داخلی بترج اعلام شده از طرف وزارت اقتصاد پرداخت
خواهد شد.

تبصره ۱ - در مواردیکه نماینده فروش کالاها یا انحصاری دولتی نباشد
کالای مورد نیاز از دارندگان دیگر با رعایت مقررات مواد ۶۹ یا ۷۱ قانون
محاسبات عمومی خریداری خواهد شد.

تبصره ۲ - در مواردیکه نماینده انحصاری فروش کالای ساخت کارخانه های
خارجی یا کارخانه داخلی کالا را موجود نداشته باشد یا بترج اعلام شده از
طرف وزارت اقتصاد نفروشد دستگاه خریدار میتواند کالای مورد نیاز را از سایر

فروشنندگان با رعایت مقررات مواد ۶۹ و ۷۱ قانون محاسبات عمومی خریداری کند و در صورتیکه کالا را از نماینده انحصاری فروش یا کارخانه داخلی با نرخ بیشتری خریداری کند باید مراتب را بوزارت اقتصاد اعلام کند.

ماده ۴۶ - کمیسیون موضوع ماده ۷۱ قانون محاسبات عمومی با حضور کلیه اعضاء رسمیت دارد و تصمیمات کمیسیون با کثرت اعضاء معتبر خواهد بود.

ماده ۴۷ - هرگونه تغییر در مقررات این آئین نامه بنا به پیشنهاد وزارت دارائی و تصویب کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی بعمل خواهد آمد.

آئین نامه اصلاح پاره‌ای از مواد آئین نامه معاملات دولتی

مصوب ۱۳۵۰/۲/۱۱ کمیسیون دارائی مجلس

ماده واحده - مواد ۱۹ و ۲۰ و تبصره ۱ ماده ۲۳ آئین نامه معاملات دولتی مصوب ۱۷ اسفندماه ۱۳۴۹ بشرح زیر اصلاح و یک تبصره بعنوان تبصره ۲ بماده ۲۷ اضافه میشود:

ماده ۱۹ - کمیسیون مناقصه در مرکز ازمه‌نفر بشرح زیر تشکیل میشود:

۱ - معاون وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا یک نفر نماینده بان‌تخاب وزیر یا رئیس مؤسسه مربوط.

۲ - ذی‌حساب وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا نماینده او.

۳ - رئیس قسمت تقاضا کننده مورد معامله یا نماینده او.

ماده ۲۰ - در شهرستانها کمیسیون مناقصه ازمه‌نفر بشرح زیر تشکیل می‌شود:

۱ - رئیس دستگاه مناقصه‌گزار یا نماینده او.

۲ - ذی‌حساب مربوط یا نماینده او.

۳ - مسئول امور تدارکات دستگاه مناقصه‌گزار یا نماینده او.

تبصره ۱ - ماده ۲۳ - مناقصه‌گزار در مواردیکه میسر تشخیص دهد باید قبل از روز افتتاح پیشنهاد شاخص قیمت‌های مربوط به مورد مناقصه را بوسائل مقتضی و مطمئن بطور محرمانه تهیه نموده در پاکت لاک و مهر شده در اختیار کمیسیون مناقصه قرار دهد تا در روز افتتاح پیشنهادات پس از قرائت پیشنهادات واحله مورد استفاده و اتخاذ تصمیم کمیسیون مناقصه قرار گیرد.

تبصره ۲ ماده ۲۷ - مدت عقدت روز مقرر در این ماده در مورد معاملاتیکه طرف معامله در خارج از کشور اقامت دارد ممکن است حداکثر تا یکماه تعیین شود مشروط بر اینکه در آگهی مناقصه یا برگ شرایط آن ذکر شده باشد.

اصلاح مواد (۱) و (۲۵) آئین نامه معاملات دولتی
مصوب ۱۳۵۴/۱۲/۱۸ کمیسیون اقتصادی و دارائی مجلس

ماده واحده: مواد ۱ و ۲ آئین نامه معاملات دولتی بشرح زیر اصلاح میشود:
ماده ۱ - معاملات جزئی معاملاتی است که مبلغ آن از ده هزار ریال تجاوز نکند ، معاملات متوسط معاملاتی است که مبلغ آن از ده هزار ریال بیشتر و از یک میلیون ریال تجاوز نکند، معاملات عمده معاملاتی است که مبلغ آن از یک میلیون ریال بیشتر باشد .
اجرای مفاد این ماده اصلاحی در ارتش شاهنشاهی و سازمانهای وابسته و تابعه وزارت جنگ و ژاندارمری کشور از تاریخ ۳۰۴/۳/۲۹ ، تنفیذ میگردد.
۲ - در ماده ۲۵ آئین نامه معاملات دولتی عبارت (یک میلیون ریال) بعبارت (دو میلیون ریال) تغییر داده میشود .

اصلاحیه ماده (۲۵) آئین نامه معاملات دولتی مصوب ۱۳۵۴/۱۲/۱۸
(مصوب ۱۳۶۰/۳/۲۰ کمیسیون اقتصادی و دارائی مجلس)

ماده واحده - مبلغ معامله مذکور در ماده (۲۵) آئین نامه معاملات دولتی به ده میلیون ریال افزایش می یابد.

مواد (۷۹) تا (۸۹) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱

بخش ۳ - معاملات دولتی

ماده ۷۹ - معاملات وزارتخانه ها و موسسات دولتی اعم از خرید و فروش و اجاره و استجاره و بیمه‌نگاری و اجرت کار و غیره (به استثنای مواردی که مشمول مقررات

استخدامی می شود) باید حسب مورد از طریق مناقصه یا مزایده انجام شود مگر در موارد زیر:

۱- در مورد معاملاتی که طرف معامله وزارتخانه یا موسسه دولتی و یا شرکت دولتی باشد.

۲- در مورد معاملاتی که انجام آنها به تشخیص و مسوولیت بالاترین مقام دستگاه اجرایی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها با نهادها و موسسات و شرکتهای مشروحه زیر:

الف - موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و موسسات تابعه که بیش از پنجاه درصد (۷۵٪) سهام و یا سرمایه و یا مالکیت آنها متعلق به موسسات و نهادهای مذکور باشد.

ب - شرکتهای تعاونی مصرف و توزیع کارکنان وزارتخانه ها و موسسات دولتی و شرکتهای دولتی که براساس قوانین و مقررات ناظر بر شرکتهای تعاونی تشکیل و اداره می شوند.

ج - شرکتها و موسسات تعاونی تولید و توزیع که تحت نظارت مستقیم دولت تشکیل و اداره می گردند.

که مقرون به صرفه و صلاح دولت باشد.

۳- در مورد خرید اموال و خدمات و حقوقی که به تشخیص و مسوولیت وزیر و یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها منحصر به فرد بوده و دارای انواع مشابه نباشد.

۴- در مورد خرید یا استجاره اموال غیر منقول که به تشخیص و مسوولیت وزیر و یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها با کسب نظر کارشناس رسمی دادگستری و یا کارشناس خیره و متعهد رشته مربوطه انجام خواهد شد.

۵- در مورد خرید خدمات هنری با رعایت موازین اسلامی و صنایع مستظرفه و

خدمات کارشناسی:

۶- در مورد خرید کالاهاى انحصارى دولتى و يا ساير کالاهاىي كه داراى فروشنده انحصارى بوده و براى آنها از طرف دستگاههاى ذيربط دولتى نرخهاى معينى تعيين و اعلام شده باشد.

۷- در مورد خريند كالاهاى مورد مصرف روزانه كه در محل از طرف دستگاههاى ذيربط دولتى و يا شهرداريا براى آنها نرخ ثابتى معين شده باشد.

۸- در مورد كالاهاى ساخت كارخانههاى داخلى و كرايه حمل و نقل بار از طريق زمينى كه از طرف دستگاههاى دولتى ذيربط براى آنها نرخ معين شده باشد.

۹- در مورد كرايه حمل و نقل هوايى - دريايى - هزينه مسافرت و نظاير آن در صورت وجود نرخ ثابت، و مقطوع.

۱۰- در مورد تعمير ماشين آلات ثابت و متحرك به تشخيص و مسووليت وزير يا بالاترين مقام دستگاه اجرايى در مركز و يا استان و يا مقامات مجاز از طرف آنها.

۱۱- در مورد خريد قطعات يدكى براى تعويض يا تكميل لوازم و تجهيزات ماشين آلات ثابت و متحرك موجود و همچنين ادوات و ابزار و وسايل اندازه گيرى دقيق و لوازم آزمايشگاههاى علمى و فنى و نظاير آن با تعيين بهاى مورد معامله حداقل به وسيله يكنفر كارشناس خبره و متعهد رشته مربوط كه حسب مورد توسط وزير يا بالاترين مقام دستگاه اجرايى در مركز و يا استان و يا مقامات مجاز از طرف آنها انتخاب خواهد شد، پس از تايد مقامات مذكور در اين ردیف.

۱۲- در مورد معاملاتى كه به تشخيص هيات وزيران به ملاحظه صرفه و صلاح دولت بايد مستور بماند.

۱۳- در مورد چاپ و صحافى كه به موجب آيين نامه خاصى كه بنا به پيشنهاد وزارت ارشاد اسلامى و تايد وزارت امور اقتصادى و داراى به تصويب هيات وزيران مى رسد.

انجام خواهد شد.

۲۴- در مورد فروش کالاها و خدماتی که مستقیماً توسط وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی تولید و ارائه می‌شود و نرخ فروش آنها توسط مراجع قانونی مربوط تعیین می‌گردد. تبصره - انجام معاملات موضوع ردیفهای (۱) و (۲) این ماده بدون رعایت تشریفات مناقصه نژ یا مزایده مشروط بر آن است که دستگاه فروشنده، مورد معامله را در اختیار داشته یا تولیدکننده یا انجام دهنده آن باشد یا اینکه وظیفه تهیه و توزیع و فروش مورد معامله را بعهده داشته باشد.

ماده ۸۵- معاملات دولتی به سه دسته جزئی، متوسط و عمده بشرح زیر تقسیم می‌شود:

الف - معاملات جزئی، معاملاتی است که مبلغ آن از یک میلیون (۱ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال تجاوز نکند.

ب - معاملات متوسط، معاملاتی است که مبلغ آن از یک میلیون (۱ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال بیشتر باشد و از پانزده میلیون (۱۵ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال تجاوز ننماید.

ج - معاملات عمده، معاملاتی است که مبلغ آن از پانزده میلیون (۱۵ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال بیشتر باشد.

تبصره ۱- مبنای نصاب در خرید برای معاملات جزئی و متوسط مبلغ مورد معامله و در مورد معاملات عمده مبلغ برآورد است.

تبصره ۲- مبنای نصاب در فروش مبلغ ارزیابی کاردان خبره و متعهد رشته مربوط که توسط دستگاه اجرایی ذیربط انتخاب می‌شود خواهد بود.

ماده ۸۱- مناقصه در معاملات به طرق زیر انجام می‌پذیرد:

الف - در مورد معاملات جزئی به کمترین بهای ممکن به تشخیص و مسوولیت کارپرداز.

ب - در مورد معاملات متوسط به کمترین بهای ممکن به تشخیص و مسوولیت کارپرداز و مسوول واحد تدارکاتی مربوط و تایید وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها.

ج - در مورد معاملات عمده با انتشار آگهی مناقصه عمومی و یا ارسال دعوتنامه (مناقصه محدود) به تشخیص وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی و یا مقامات مجاز از طرف آنها.

ماده ۸۲ - مزایده در معاملات به طرق زیر انجام می پذیرد:

الف - در مورد معاملات جزئی به بیشترین بهای ممکن به تشخیص و مسوولیت مامور فروش.

ب - در مورد معاملات متوسط با حراج.

ج - در مورد معاملات عمده با انتشار آگهی مزایده عمومی.

ماده ۸۳ - در مواردی که انجام مناقصه یا مزایده براساس گزارش توجیهی دستگاه اجرایی مربوط به تشخیص یک هیات سه نفره مرکب از مقامات مذکور در ماده (۸۴) این قانون میسر یا به مصلحت نباشد، می توان معامله را به طریق دیگری انجام داد و در این صورت هیات مزبور با رعایت صرفه و صلاح دولت ترتیب انجام اینگونه معاملات را با رعایت سایر مقررات مربوط در هر مورد یا بطور کلی برای یک نوع کالا یا خدمت تعیین و اعلام خواهد نمود.

ماده ۸۴ - ترکیب هیات ترک مناقصه و مزایده موضوع ماده (۸۳) این قانون در مورد دستگاههای اجرایی در مرکز و استانها به شرح زیر خواهد بود:

الف - در مورد اعتبارات جناری و عمرانی واحدهای مرکزی وزارتخانهها و موسسات دولتی و همچنین در مورد موسسات دولتی مستقر در خارج از مرکز، معاون مالی و اداری و یا مقام مشابه وزارتخانه یا موسسه دولتی حسب مورد و ذیحساب مربوط و یکنفر

دیگر از کارکنان خبره و متعهد دولت به انتخاب وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذریبط.
ب - در مورد اعتبارات جاری و عمرانی غیراستانی واحدهای خارج از مرکز
وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی، استاندار یا نماینده او و بالاترین مقام دستگاه اجرایی
در محل و عامل ذیحساب مربوطه در مرکز استان:

ج - در مورد اعتبارات جاری و عمرانی دادگستری جمهوری اسلامی ایران و صدا و
سیمای جمهوری اسلامی ایران و دیوان محاسبات کشور و سایر موسسات دولتی که
بصورت مستقل اداره می‌شوند و تابع هیچیک از وزارتخانه‌ها نمی‌باشند بجای نماینده وزیر
به ترتیب نماینده شورای عالی قضایی و نماینده شورای سرپرستی صدا و سیمای جمهوری
اسلامی ایران و نماینده رییس دیوان محاسبات کشور و نماینده بالاترین مقام دستگاه
اجرایی ذریبط در هیات موضوع این ماده شرکت خواهد نمود.

د - در مورد اعتبارات جاری و عمرانی استانی، استاندار یا نماینده او و بالاترین مقام
دستگاه اجرایی محلی ذریبط و ذیحساب مربوط.

ه - در مورد عملیات جاری و طرحهای عمرانی شرکتهای دولتی، مدیرعامل و یا
بالاترین مقام اجرایی و ذیحساب مربوط و یک نفر به انتخاب مجمع عمومی.

و - در مورد موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی مادام که از محل درآمد عمومی
و جهی دریافت می‌دارند در صورتی که به موجب مقررات مربوط زیر نظر شورا و یا ارکان
مشابه اداره می‌شوند، ذیحساب و دو نفر به انتخاب شورا یا ارکان مربوط و در صورتیکه فاقد
شورا یا ارکان مشابه می‌باشند، ذیحساب و دو نفر به انتخاب بالاترین مقام اجرایی موسسه یا
نهاد مربوطه.

ز - در مورد معاملات نیروهای سه گانه ارتش جمهوری اسلامی ایران و نیروهای سپاه
پاسداران انقلاب اسلامی ایران در مرکز، فرمانده نیروی مربوط و ذیحساب مربوط یا یک
نفر به انتخاب رییس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران یا رییس ستاد مشترک سپاه

پاسداران انقلاب اسلامی حسب مورد و در خارج از مرکز به ترتیب نماینده نیروی مربوط و عامل ذیحساب در محل و نماینده رییس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران یا رییس ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی حسب مورد.

ح - در مورد معاملات وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به ترتیب مقرر در بند (الف) این ماده و در مورد معاملات مربوط به ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران و ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران ذیحساب مربوط و دو نفر به انتخاب رییس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران و یا رییس ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی حسب مورد.

ماده ۸۵ - هیات موضوع مواد (۸۳) و (۸۴) این قانون که در هر مورد بنا به دعوت وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی و یا مقامات مجاز از طرف آنها تشکیل می شود با حضور هر سه نفر اعضای مربوط رسمیت دارد و کلیه اعضا مکلف به حضور در جلسات هیات و ابراز نظر خود نسبت به گزارش توجیهی دستگاه اجرایی مربوط در مورد تقاضای ترک مناقصه یا مزایده و همچنین نحوه انجام معامله مورد نظر هستند لکن تصمیمات هیات با رای اکثریت اعضا معتبر خواهد بود.

ماده ۸۶ - در اجرای ماده (۸۳) این قانون در صورتیکه مبلغ معامله بیش از یکصد و پنجاه میلیون (۱۵۰ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال باشد انجام معامله پس از تصویب هیات سه نفری موضوع ماده (۸۴) این قانون حسب مورد با تایید مقامات زیر مجاز خواهد بود:

الف - در مورد واحدهای مرکزی وزارتخانه ها و موسسات دولتی و شرکتهای دولتی، وزیر مربوطه.

ب - در مورد دستگاههای اجرایی محلی تابع نظام بودجه استانی و سایر واحدهای تابعه وزارتخانه ها و موسسات دولتی در خارج از مرکز و همچنین در مورد موسسات دولتی مستقر در خارج از مرکز، استاندار استان مربوط.

ج - در مورد معاملات نیروهای سه گانه ارتش جمهوری اسلامی ایران و ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران، رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران و در مورد معاملات نیروهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران و ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران، رئیس ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران و در مورد معاملات مربوط به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح.

د - در مورد معاملات مربوط به دادگستری جمهوری اسلامی ایران، صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران و دیوان محاسبات کشور و سایر موسسات دولتی که بصورت مستقل اداره می شوند و تابع هیچیک از وزارتخانه ها و موسسات دولتی نیستند به ترتیب شورای عالی قضایی، شورای سرپرستی، رئیس دیوان محاسبات کشور و بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذیربط.

ه - در مورد معاملات مربوط به موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی در صورتی که به موجب مقررات مربوط زیر نظر شورا و یا ارکان مشابه اداره می شوند، شورا و یا ارکان مربوط و در صورتی که فاقد شورا و یا ارکان مشابه می باشند، بالاترین مقام اجرایی موسسه یا نهاد مربوط.

ماده ۸۷ - در اجرای ماده (۸۳) در صورتی که مبلغ معامله بیش از یک میلیارد (۱ ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال باشد انجام معامله پس از تصویب هیات سه نفری موضوع ماده (۸۴) موکول به پیشنهاد مقامات و مراجع مذکور در بندهای ذیل ماده (۸۶) و تأیید شورای اقتصاد خواهد بود.

ماده ۸۸ - در مواردی که رعایت برخی از مقررات این قانون و آیین نامه معاملات دولتی در مورد معاملات مربوط به کالاها و خدماتی که در محل مورد نیاز واحدهای خارج از کشور و وزارتخانه ها و موسسات دولتی واقع می شود به تشخیص و مسوولیت سفیر دولت جمهوری اسلامی ایران در کشور مربوط و یا بالاترین مقام سیاسی که در غیاب سفیر

عهده‌دار انجام وظایف او می‌باشد، مقدور نباشد، معامله به ترتیبی که توسط سفیر و یا مقام مذکور با رعایت صرفه و صلاح دولت در هر مورد یا بطور کلی برای یک نوع کالا یا خدمت تعیین می‌شود انجام خواهد شد.

ماده ۸۹ - نحوه انجام معاملات و تشریفات مناقصه و مزایده و سایر مقررات اجرایی مواد (۷۹) الی (۸۸) این قانون به موجب قانونی خواهد بود که به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

قانون تغییر نصاب معاملات موضوع ماده (۸۷) قانون

محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۱

ماده واحده - نصاب معاملات موضوع ماده (۸۷) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶ از مبلغ دویست میلیون ریال به مبلغ یک میلیارد ریال تغییر می‌یابد.

قانون اصلاح بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۸۰) و ماده (۸۶)

قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱

(مصوب ۱۳۷۳/۷/۲۴)

ماده واحده - بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۸۰) و ماده (۸۶) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- نصاب‌های مذکور در بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۸۰) بشرح زیر تغییر می‌یابد:

الف - معاملات جزئی، معاملاتی است که مبلغ آن از یک میلیون ریال تجاوز نکند.

ب - معاملات متوسط، معاملاتی است که مبلغ آن از یک میلیون ریال بیشتر باشد و از پانزده میلیون ریال تجاوز ننماید.

ج - معاملات عمده، معاملاتی است که مبلغ آن از پانزده میلیون ریال بیشتر باشد.

۲- مبلغ مذکور در ماده (۸۶) از بیست میلیون ریال به یکصد و پنجاه میلیون ریال افزایش می‌یابد.

قانون اصلاح بندهای (ز) و (ح) ماده (۸۴) و بند (ج) ماده (۸۶)

قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۷۵/۲/۱۲

ماده واحده - بندهای (ز) و (ح) ماده ۸۴ و بند (ج) ماده ۸۶ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶ به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- بندهای (ز) و (ح) ماده ۸۴ به شرح زیر اصلاح می شوند:

ز- در مورد معاملات نیروهای سه گانه ارتش جمهوری اسلامی ایران و نیروهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران در مرکز، فرمانده نیروی مربوط و ذیحساب مربوط یا یک نفر به انتخاب رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران یا رئیس ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی حسب مورد و در خارج از مرکز به ترتیب نماینده نیروی مربوط و عامل ذیحساب در محل و نماینده رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران یا رئیس ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی حسب مورد.

ح- در مورد معاملات وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به ترتیب مقرر در بند (الف) این ماده و در مورد معاملات مربوط به ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران و ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران ذیحساب مربوط و دو نفر به انتخاب رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران و یا رئیس ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی حسب مورد.

۲- بند (ج) ماده ۸۶ به شرح زیر اصلاح می شود:

ح- در مورد معاملات نیروهای سه گانه ارتش جمهوری اسلامی ایران و ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران، رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران و در مورد معاملات نیروهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران و ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران، رئیس ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران و در مورد معاملات مربوط به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح.

ماده (۶۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی
و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷

ماده ۶۳ - حد نصاب معاملات دولتی [موضوع مواد (۸۰)، (۸۶) و (۸۷) قانون
محاسبات عمومی] بر مبنای سال ۱۳۷۸ با شاخص خرده‌فروشی کالا و خدمات، همه ساله با
پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارائی و تصویب هیأت وزیران تعدیل می‌گردد.